

Bilag 1.FORENINGEN FOR HØJSKOLER
OG LANDBRUGSSKOLER

Askov pr. Vejen, den 2. december 1948.

Til undervisningsministeriet

I anledning af den forestående revision af højskoleloven afholdtes et forhandlingsmøde på Tommerup Højskole den 26. oktober, og senere har den nyvalgte bestyrelse for vor forening drøftet spørgsmålene. Således foranlediget skal vi tillade os overfor det høje ministerium at fremsætte følgende bemærkninger.

I hovedsagen er man indenfor folkehøjskoler og landbrugsskoler vel tilfredse med den nugældende lov, hvilket dog ikke ændrer den kendsgerning, at mange højskoler og landbrugsskoler stadigt er vanskeligt stillede i økonomisk henseende. Vi kan samle vor henstilling i 6 punkter:

1) Da vedligeholdelsesudgifterne er steget mindst til det 2—3 dobbelte af forsikringsniveauet, er de $\frac{2}{5}$ af 5 pct. altså 2 pct. af vurderingssummen nu ganske utilstrækkelige til at opfylde lovens hensigt, og vi må derfor meget henstille bygningstilskuddet forhøjet. En sådan forhøjelse har også den fordel at virke forholdsvis stærkest for de mindre skoler og for disse, der ikke har det fulde elevtal, idet bygningernes værdi pr. elev sædvanligvis er størst. Om ændringen sker ved at bringe vurderingerne i bedre overensstemmelse med det nuværende prisniveau eller ved at forhøje procentsatsen er jo ikke for os afgørende, men da en almindelig forhøjelse af vurderingssummen måske kan volde vanskeligheder ved overdragelse af skolen til en ny forstander, ville vi dog foretrække det sidste alternativ. At bidraget til meget kostbart byggede eller udstyrede skoler herved kan blive urimelig stort, er vi ikke blinde for, men vi er indforståede med, at der lægges loft over bygningstilskuddet, således at bygningstilskuddet ikke kan overstige et bestemt beløb pr. elev beregnet efter det elevtal, skolen er bygget til og normalt kan rumme.

2) Under de herskende forhold vedrørende byggeri er det praktisk talt umuligt at bygge en ny højskole, da udgifterne vil beløbe sig til ca. 10 000 kr. pr. elev og rentabel drift af en skole er meget vanskelig, hvis ikke elevtallet er 50—100. Det ville derfor være meget ønskeligt, at betingelserne for statslån efter § 16 i lov af 4. juli blev læmpet noget, således at lånene kan ydes også til modernisering af bestående skoler og ydes til alle skoler, hvor der kan skaffes sikkerhed for, at den økonomiske støtte kommer skolevirksomheden og ikke forstanderen eller ejeren personligt tilgode. Endvidere ville det være ønskeligt, at renten blev lavere end 4 pct. Der ydes jo i anden forbindelse statslån til byggeri på 2 pct.

3) Da det har vist sig, at det kan være vanskeligt for nyoprettede skoler at nå det i lovens § 4 nævnte elevtal og enkelte specielle skoler (Fjordvang) ikke ønsker elevtallet så stort, skal vi, uden at foreslå tallene ændret, henstille, at undervisningsministeriet får en lovhjemlet dispensationsret i sådanne tilfælde.

4) Da enkelte skoler naturligt har 3 måneders kursus også om vinteren, skal vi henstille, at et kursus på 3 måneder kan godkendes som led i skolens arbejde, selv om det er i vinterhalvåret.